

Slovenski

hmeljar

Prvi strokovni list za hmeljarstvo * Glasilo Hmeljarske zadruga, r. z. z. o. z. * Izhaja redno vsak drugi petek * Naročnina letno 20 din, za inozemstvo 40 din, posamezna številka stane 2 din * Uredništvo in uprava: Celje, Cankarjeva ulica 4 — Telefon št. 196

Leto X.

Celje, 8. decembra 1939

Štev. 25

Apnenje — gnojenje?

»Umetna gnojila pa res prav nič ne pomagajo. Saj poznaš ono mojo njivo hmelja tam pod bregom. Nekoliko bolj vlažen svet je. Lani sem dal obilo kalijeve soli in drugih umetnih gnojil, kakor so mi priporočali. In vendar je bil sosedov hmelj, nič gnojen, prav takšen kakor moj! Kaj praviš, ali se še izplača gnojiti?«

In zopet:

»Slišal sem, da bi bilo dobro pognojiti hmeljišče z apnom. Saj druga gnojila pri meni res nič dobro ne pokažejo, apno pa da je prav izvrsten gnoj!«

Taka in podobna modrovanja prav često čujemo med našimi hmeljarji. Pa smo že taki! Trudimo se ter si delamo stroške in, če uspeha ni, valimo krivdo često na nedolžne, v tem primeru na fiste, ki nam priporočajo draga gnojila. Toda niso vedno krivi! Le sami često preslabo poznamo svojo zemljo, ne poznamo vseh raznih presnavljanj, ki se vršijo v njej, preden šele na podlagi lepe kobile lahko ugotovimo uspeh ali neuspeh naših prizadevanj. Za to pa bo prav, če se o teh zadevah zopet enkrat temeljito pomenimo in to predvsem glede apna.

Ali je apno sploh gnojilo, umetno gnojilo? Ne, ni, vsaj po do sedaj znanih znanstvenih izsledkih ne in se zato kot tako tudi prodajati in imenovati ne sme. Toda apno je neobhodno potrebno za zdrav razvoj vsake rastline, tudi hmeljske, ker jo pomaga izgrajevati in utrjevati, istočasno pa tudi ustvarja v zemlji tako stanje, ki odgovarja njenim zahtevam za pravilno rast.

Hmelj potrebuje zelo mnogo apna. Saj odzame na 1 ha letno 150—250 kg apna iz zemlje, to je desetkrat do petnajstkrat več kakor n. pr. pšenica in je zato hmelj v znanstvenem svetu poznani kot izrazito kalkofilna rastlina, to je taka, ki ima rada obilo apna. Prvočno je često apna v zemlji dovolj, n. pr. v Savinjski dolini, kjer so fla-

naplavina Savinje in zato precej bogata na apnu. Toda, ker ga rastlina toliko izčrpa iz zemlje, ga je treba zopet nadomestiti in se ne zanašati le na dobrotljivo prirodo.

Apno samo je posebno važno za razvoj hmeljevine, pa tudi listov in kobil. Torej slabe in tanke trte so navadno znak pomanjkanja apna. Tudi prehitro porumenenje listov in pegavost listja je posledica pomanjkanja apna v zemlji. Ugotovljeno je, da ima hmelj v zemlji, ki je bogato založena z apnom, močne in na široko razprostrte korenine ter zato lažje in v večji meri srka hrano, ki mu je potrebna, da v razmeroma kratkem času razvije toliko množino trt, listja in kobil.

Da, to je direktni učinek apna na rastlino. Toda apno lahko primerjamo s stroji velike tvornice, od katere vidimo od zunaj le dim, iz nje pa dobimo gotove izdelke. Poglavitna delavnost apna je namreč v zemlji in je apno pogoj za uspešno učinkovanje drugih hranil, hlevskega gnoja in umetnih gnojil. Če torej v zemlji ni nobenih drugih snovi, samo z apnanjem še ne bo postala rodovitna. S pomočjo apna se namreč presnavljajo one hranilne snovi, ki so v zemlji kemično premočno vezane in jih zato rastline ne morejo sprejemati, v take spojine, ki so koreninam dostopne. Apno je torej aktivator, to se pravi, da priganja ostala hranila k delu in jim delo tudi omogoča. Če gnojimo n. pr. zemlji, ki ima malo apna in je kislja, s kalijevo soljo, kalij ne more priti do izraza, ker se veže v zemlji na nekatere snovi tako trdno, da ga korenine ne morejo vsrkati. Teh vezi oprosti kalij le apno, ki ga izpodrine, da postane zopet prost. Če ni dovolj apna, kalij ne pride do veljave in ga je za gnojenje potrebno mnogo več. Zdaj lahko tudi vemo, zakaj je v začetku omenjeni hmeljar obupal nad vsemi umetnimi gnojili na svoji vlažni, torej kisli zemlji. Apna ni bilo! Često tudi čujemo, da superfosfat ne učinkuje pri hmelju. Seveda, če je zemlja kislja in brez apna, tudi ne more, kajti superfosfat se veže z nekaterimi že-

leznimi oksidi, ki so v kislji zemlji, in z glino ter ostalimi težko topljivimi snovmi, nekaj ga pa tudi voda hitro spere v spodnji plasti. Z apnom se pa superfosfat spoji v laže topljive snovi in tako se šele tedaj pokaže dober učinek tega gnojila.

Ena največjih zaslug apna je pač, da pospešuje razkrajanje organskih snovi v zemlji. To so odmrle korenine, gnoj in druge snovi, iz katerih lahko srka rastlina svojo hrano šele potem, ko so se v zemlji razkrojile. Toda to razkrajanje ni možno, če zemlja nima dovolj kisika, če torej ni zračna. Zato ji dajmo apna, ki bo vsako glinasto, zbito in trdo zemljo prav kmalu zrahljalo in s tem omogočilo pristop kisiku ter ustvarilo povoljne pogoje za tvorbo humusa. Vse tako imenovane humusne kisline, ki pretvarjajo tako zbito zemljo še v kisljo, bo apno nevtraliziralo in pustilo v zemlji najpovoljnjejšo reakcijo, blago lužnato, ki jo zahteva tudi hmelj in v kateri lahko razvijejo svojo delavnost vse one mnogoštevilne glivice, bakterije, ki jih je zdravica kar polna in bi se začudili, če bi vedeli njihovo število. Jih je namreč na milijone in milijone in so to nevidni prijatelji zemljedelca, ker pretvarjajo različna hranila v koreninam dostopna in proizvajajo mnogo ogljikove kisline, katero zopet rabijo korenine in katera rahlja zemljo.

Apno je, kakor vidimo, res prav potrebno hmelju. Saj znani češki strokovnjak dr. Blatný, ki se je dolga leta bavil s proučevanjem peronospor, ugotavlja večkrat, da na apneni zemlji hmelj ni bil nikdar toliko napaden po tej zakleti bolezni. Apno namreč služi kot desinfektor, ubijalec nekaterih glivičnih bolezni in krepki rastlino pred njihovimi napadi. Gotovo je tudi v tem velika važnost apna in ima zato n. pr. apneni dušik, v katerem je precej apna, dober uspeh pri pobijanju peronospore.

(Dalje prih.)

J. Barth in sin:

O hmelju 1938/39

(Konec)

»Agricultural Adjustment Administration« je sporočila 17. 10. 1938, da bo producentom dovoljeno posojilo na hmelj v višini vrednosti hmelja, za katerega ima producent certifikate in potrdilo skladišča na podlagi okvira cen od 23 do 19 c za ameriški funt (20–16 din za kg) po kakovosti. V varnost posojila se je pridržalo po 3 c za 1 am. funt za vso množino, na katero se je dalo posojilo, vendar se ta vsota povrne producentu, kakor hitro je prodan ves hmelj za celotno višino posojila, odtegnejo se samo upravni stroški. Producenti niso smeli prodati pod ceno, kot je bilo določeno in ker

je bilo treba plačati še različne komisije in razne davke, se je s tem hmelj podražil za 2 c (0,8 din) pri 1 am. funtu, tako da je narasla prodajna cena prvovrstnega hmelja na 25 c (20 din za kg).

Zadnji termin za posojilo je bil 31. 1. 1939. Posojila so se dajala po 4 % in s pravico do izterjatve. Hmelj so morali oddati do 1. junija 1939. Po tem času pa se je moral oddati ves hmelj in so ga kot jamstvo za dolg zadržali. 1. 2. 1939 so producenti zastavili skupno 35.944 bal hmelja letnika 1938 in samo 3167 bal je ostalo nezastavljenega.

Zaloge hmelja 1. 2. 1939 so znašale pri kupcih 63.359 stotov, vključno 44.602 stota letnika 1938, pri producentih pa 58.472 stotov, vključno 33.457 stotov letnika 1938. Zaloge v pivovarnah so znašale 84.315 stotov domačega in inozemskega hmelja.

Poraba piva pada v U. S. A. in že letos do aprila se je zmanjšala za 5,34 %. Poraba hmelja v pivovarnah je znašala 164.882 stotov v letu 1938.

Približno 85.000 bal hmelja do 1934. letnika so vzeli iz prometa in ga porabili kot gnojilo. 1. 1. 1939 je sklenila vlada, da uniči nadaljnjih 10.000 bal hmelja iz leta 1936 in starejšega. Za odvzeti hmelj dobijo kmetje po 7 dolarjev (306 din) za eno balo, plačajo pa 50 c (21 din) za eno balo kot stroške za uničenje.

23. marca 1939 se je ukinila pogodba, ki je bila sklenjena prejšnje leto s Češkoslovaško. Stopila je v veljavo zopet prejšnja carina 24 c (20 din za kg) z dnem 22. aprila 1939. Ta uredba je zadela tudi Jugoslavijo in Poljsko, tako da je zopet enotna carina za ves uvoženi hmelj, in sicer 24 c (20 din za kg).

Uvozili so v U. S. A. od 1. julija 1936. do 30. julija 1937. leta 63.711 stotov; od 1. julija 1937. do 30. junija 1938. leta 42.141,5 stotov; od 1. julija 1938. do 31. marca 1939. leta 34.067 stotov. — Izvozili pa so v istem času 17.508 stotov, 25.409,5 stotov in 17.706 stotov.

Površina hmeljskih nasadov se je v stari Nemčiji zmanjšala za 309 ha, v Avstriji (Vzhodni marki) za 25 ha, v Žateškem okraju za 622 ha, v Uštku za 293 ha in drugod v Sudetih za 15 ha. V protektoratu se površina ni spremenila. Površina vseh nasadov v Nemčiji znaša še 18.507 ha.

V Jugoslaviji so v Bački opustili nekaj nasadov, v Sloveniji pa se je za 5 % na novo nasadilo. Na Poljskem, in sicer v Volhiniji in v Veliki Poljski, so iztrebili kakih 10 %. V Franciji je ostalo pri starem, v Belgiji pa so skrčili za 20 ha.

Tako je bilo torej s hmeljem v letu 1938/39. O preostalih zalogah letnika 1938 in o izgledih na pridelek v različnih okoliših v letu 1939 pa se je pisalo že uvodoma.

Razno

Motorne škropilnice bodo zastoj, če ne bo bencina. Z novim letom se bo dobil bencin za avtomobile, motorna kolesa in kmetijske stroje samo še na karte, torej tudi za motorne škropilnice. Lastniki motornih škropilnic se opozarjajo, da pravočasno, to je najkasneje do 20. t. m. vložijo predpisane prijave, na podlagi katerih bodo potem dobili potrebni bencin. Obrazci za te prijave se dobe pri pristojnem sreskem načelstvu, pravilno izpolniti pa jih bo pomagala članom, ki so nabavili motorke pri njej, Hmeljarska zadruga. V ta namen naj se lastniki motork s predpisanimi obrazci prijav od sreskega načelstva oglasijo v skladišču Hmeljarske zadruge v Zalcu v ponedeljek dne 11. t. m. dopoldne.

Važno za naprednejše kmete! Naša Kmetijska zbornica v Ljubljani bo začela z letom 1940 voditi kmetijsko knjigovodstvo z naprednejšimi kmetovalci iz vse Slovenije pod stalnim strokovnim nadzorstvom. Zbornica bo dala brezplačno na razpolago potrebne knjige in vsa navodila. Priglašene bo zbornični referent v tečajih ali posebej poučil, kako naj začno in vodijo knjigovodstvo. Vse leto bo sodeloval z vsemi priglašenci, na koncu leta pa jim izdelal zaključne račune. Gotovo je, da tudi kmet samo na podlagi pravilnega knjigovodstva more res točno spoznati vrednost svoje kmetije in jo smotrno upravljati, spoznati pa tudi, kako je plačano njegovo delo na lastni grudi in kakšne dohodke mu prinaša kmetija. Prijavijo naj se le oni, ki imajo res veselje in voljo, da bodo pri začetem delu vztrajali točno po navodilih in to tudi v času večjega dela. Prednost bodo imeli manjši in srednji posestniki, nikar naj se pa ne javljajo oni, ki se samo trenutno navdušijo. Prijave je poslati do 25. t. m. na naslov Kmetijske zbornice dravske banovine v Ljubljani; v prijavi je sporočiti točen naslov, vas s hišno številko, občino in okraj ter vsaj približno velikost kmetije.

Uvoz in izvoz hmelja v Belgijo. V lanskoli sezoni, to je od 1. 9. 1938 do 31. 8. 1939, so uvozili v Belgijo 22.637 stofov hmelja, dočim v isti dobi prejšnjega leta 21.274 stofov; največ hmelja so uvozili lani iz Nemčije, namreč 7524 (predlani 4776), potem iz Poljske 5010 (1467), Češkomoravske 3880 (13.142), Francije 3008 (2320) in iz Jugoslavije 2367 (2307) stofov. Zadnji čas pa se je uvaža mnogo hmelja v Belgijo tudi iz Rusije ter se ga je uvozilo v prvih osmih mesecih letošnjega leta že 1613 stofov in samo v avgustu 467 stofov; v poslednjih mesecih gre menda pri tem največ za poljski hmelj, ki je pripadel sedaj pod Rusijo.

Hmeljarska poročila

Savinjska dolina: Tudi zadnjih štirinajst dni je bilo zanimanje in povpraševanje za letošnji pridelek precej živahno ter je prišlo ponovno do večjih zaključkov, tako da neprodane zaloge v prvi roki znašajo največ le še kakih 30–40 stofov. Cene so se še učvrstile ter se je zadnji čas plačevalo tudi do 64 din za kg.

Vojvodina: Pičle, še neprodane zaloge letošnjega pridelka, menda še vedno kakih 100–200 stofov, so v zelo čvrstih rokah in je bilo zato zadnjih štirinajst dni le malo zaključkov po nespremenjenih cenah 50–57 din

za kg. Z ozirom na to, da so dosegli letos zopet enkrat znatno boljše cene, se hmeljarji pripravljajo, da v prihodnjem letu površino hmeljskih nasadov znatno razširijo.

Nemčija: Zaradi še neprodanih zalog letošnjega pridelka v prvi roki se vrše pogajanja, da jih prevzame Nemška hmeljska prometna družba; sicer so te zaloge že precej pičle, vendar je to večinoma le slabše blago, za katero ni pravega kupca. Za kupčijo iz prve roke ni dosti zanimanja, dočim je za boljše blago iz druge roke še vedno nekaj povpraševanja. Cene so ostale v glavnem nespremenjene in se za letošnji pridelek iz stare Nemčije kakor tudi iz sudetskih okolišev plačuje slej ko prej 3,30–4,50 RM, to je po našem klirinškem tečaju 47–64 din za kg.

Češkomoravska: Vkljub razmeroma zelo mirni tendenci je za letošnji češki hmelj še vedno nekaj zanimanja in povpraševanja, zlasti za boljše blago, ki pa ga je že zelo težko dobiti; kupuje se še vedno največ za izvoz, deloma pa tudi za domačo pivovarsko industrijo. Cene so ostale v glavnem nespremenjene in letošnji češki žateški hmelj notira slej ko prej 27–35 K, to je 40–53 din za kg, vendar se najvišjo ceno plača le izjemoma. V Roudnicah je neprodanih v prvi roki le še nekaj sto stofov in je tendenca bolj čvrsta; tudi cene so se učvrstile ter se plačuje 27–28 in izjemoma tudi do 30 K, to je 40–45 din za kg.

Francija: Ni nobenih poročil.

Poljska: Vsa poročila izostala.

Belgija: Na tržišču je tendenca razmeroma mirna, vendar se cene držijo in za letošnji pridelek se plačuje slej ko prej Doperinghe do 18,50 bfrs, to je 27 din za kg.

Anglija: Ni nobenih poročil.

Amerika: Na tržišču se je pojavilo zopet več zanimanja in povpraševanja, vendar je prometa bolj malo, ker je blago v čvrstih rokah in zato ni dosti ponudbe. Tudi cene so se učvrstile, vendar so nominalno ostale nespremenjene.

Za dobro voljo

Nesreča.

Mali Tonček se je prvič peljal z vlakom in usoda je hotela, da je skočil vlak s tira. Prišel je domov in bahavo vprašal svojega prijatelja:

»Ali se je tebi že kdaj v vlaku pripetila nesreča?«
Prijatelj: »O, že, samo tega ni nihče opazil.«

Škotska.

Dva Škota sta se prepirala, kdo dalje časa zdrži pod vodo. Anglež, ki je slišal prepir, je obljubil tistemu, ki zmaga, novc za 2 pennyja (2 din). Škota sta planila v vodo.

Do danes se še ni nihče izmed njiju vrnil ven.

V brzovlaku.

Sprevodnik: »Vaš listek ne velja za brzovlak, ampak za osebni vlak!«

Kmetica: »Nič ne de! Pa recite strojevodji, naj vozi bolj počasi!«

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

sprejema
vse vrste zavarovanj proti po-
žaru: poslopja, vse premičnine,
hmelj, zvonove, steklo, nezgo-
de, vlom, jamstvo, avto-kasko,
življenjska zavarovanja v vseh
kombinacijah in posmrtninska
zavarovanja »Karitas«.
Zastopniki v vsaki župniji.

Podružnica: Celje, Vodnikova ulica 2

Hranilnica Dravske banovine Celje — Ljubljana — Maribor

Pupilarno varen zavod.
Obrestovanje najugodnejše.

**Za vloge in obresti jamči Dravska banovina
z vsem premoženjem in vso davčno močjo.**

Izročajte denar

v zaupanja vredne domače denarne za-
vode, da se omogoči z oživitvijo denar-
nega obtoka delavoljnim našim ljudem
zopeč delo in kruh.

CELJSKA MESTNA HRANILNICA

(v lastni palači pri kolodvoru)

Vas vabi, da ji zaupate tudi Vi svoje
prihranke, ker Vam nudi zanje s svojim
premoženjem popolno varnost. Mesto Celje
jo je ustanovilo že pred 72 leti in tudi še
samo jamči zanjo z vsem svojim imetjem
in z vso svojo davčno močjo.

Denarju, ki ga vložite, je vsakočasna,
nemudna izplačljivost strogo zajamčena.

Opozarjamo vse hmeljarje in
kmetovalce sploh na važnost

GNOJENJA!

Na razpolago imamo sledeče vrste gnojil:

RUDNINSKI SUPERFOSFAT 16% in 18%
KOSTNI SUPERFOSFAT KMF 18/19%
POSFATNO ŽLINDRO 6/10/18%

razen teh dobavljamo:

**MEŠANA GNOJILA, ZLASTI KAS
KOSTNO IN APNENČEVO MOKO**

nadalje imamo stalno na zalogi:

KALCIJEVO SOL 40% ZA GNOJENJE
ČILSKI SOLITER 16% ZA GNOJENJE

Vsa navedena gnojila prodajamo
po najnižjih dnevnih cenah

Vprašanja in naročila na:

TOVARNO KEMIČNIH IZDELKOV V HRASTNIKU D. D.
ali njeno podružnico v Celju

Sprejema
hranilne vloge in
jih obrestuje
najbolje. Denar
je pri njej naložen
popolnoma varno.
Za hranilne vloge
jamči poleg rez-
erv in hiš nad
4000 članov - po-
sestnikov
z vsem svojim
premoženjem

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

v novi, lastni palači na voglu
Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice